

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opuscula Spiritiva - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De Sacrificio Missae. VI. De Discretionem Spirituum ... Operum Eminentiss. Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

§. 9. De bona, & mala delectatione, & de illorum infelicitate, qui praepostero fine virtutem colunt

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

rat, ad quod exercendum redderetur inhabilis, si bonum ejus nomen per calumniam denigraretur: aut cum uni impositum crimen in aliorum dedecus vergit, quibus prospiciendum sit: aut cum quis à legitimo superiore de veritate interrogatur. Rebus in cæteris consultius est tam lingua, quam animo tacere, neque enim prodest exterior taciturnitas, si intus commoti affectus tumultuantur. *Obmutui*, ait Propheta, & *silui à bonis. Psal. 38.* Quòd si à bonis sermonibus abstinere interdum oportet ob silentii præstantiam, quanto magis à noxiis & inutilibus? Sapientissimus est qui scit tacere, difficilius etenim est nosse tacere, quam loqui.

§. IX. *De bona & mala delectatione, & de illorum infelicitate, qui præpostero sine virtutem colunt.*

Nihil naturæ rationali verè & ex se delectabile est, nisi vita secundum virtutem: quæ enim vulgo delectabilia videntur, veram & solidam delectationem non habent, quia sibi invicem adversantur & quod uni placet, alteri displicet; quod uni dulce, alteri amarum videtur. Sic prodigus in effusione pecuniæ, avarus in eâ custodiendâ & conservandâ delectatur. Hæ siquidem delectationes non sunt secundum rationem, quæ omnibus communis est, sed secundum corruptionem appetitus à ratione deficientis. Sicut palatum febricitantis certum judicium ferre nequit de sapore & condimento ciborum, ita nec sensus vitiosi hominis capax est delectationis, quæ ex virtute percipitur. Et quidem bonum sensibile naturæ instinctu cunctis placet, sed qua moderatione placere debeat, & quid in usu illius servandum sit, pauci dignoscunt. Ad majora homo conditus est, quam ut serviat voluptatibus sensuum. Contemplatio & fruitio summi boni finis illius est: naturæ verò irrationalis finis est sensuum delectatio. Sed quia homo veritatem contemplari nequit, nisi per species & phantasmata à sensibus accepta, nec potentia rationales, officio suo fungi possunt in corpore

malè affecto; ideò pertinet ad naturam hominis sui corporis curam rationabilem & moderatam habere, ut potentia corporales aptiores fiant, & alacriores ad sua munera exercenda. Quòd si quis finem constituat in his, quæ ad corpus spectant, ut si cibum sumat propter solam delectationem: hic proculdubio peccat naturæ ordinem pervertens, quæ gratum cibo saporem indidit, ut eo alliceret ad necessaria vitæ alimenta, non ut in eo finem suum ponat, sicut bruta ratione carentia. Certum profectò est non posse hominem in hac vitâ omni delectatione carere, nam vel terrenis vel cælestibus delectatur; sed quo magis cælestia appetit, eo majori fastidio à terrenis abhorret. Utrisque simul & æqualiter delectari nemo potest. Multi quoque sunt, qui virtutis splendore, & pulchritudine magis quàm ipsa virtute delectantur. Ad amorem Dei aspirant, quia excelsus, & sublimis est: vitam ducunt duriorē, quia vis quædam & generositas animæ in ea elucet: pacem interiorem sectantur ejus suavitate illecti: viam salutis scire cupiunt, ut sciant, omnesque libros de ea tractantes evolvunt, ut pabulum præbeant curiositati: iter perfectionis arripiunt tumore quodam spiritus & occulto amore propriæ excellentiæ: rerum sublimium notitiam quærunt, & lumina, quibus imbuti se ipsis fruuntur, non Deo: volunt quæ sibi placent, non quæ vult Deus; & hæc ipsa quæ Deus vult, ideò volunt, quia delectant, non quia vult Deus. Sic cæco errore decepti dulcedinem possessionis magis amant, quàm rem possessam: & cum maximè credunt se Deo servire, sibi obsequuntur & nihil proficiunt, nihilque tandem inveniunt in manibus suis, nisi amorem sui & superbiam. Deus igitur quærendus est in spiritu veritatis, propter ipsum solum, non propter delectationem. Hæc vita laborum, pugnae & tenebrarum est: gaudium, quies & tranquillitas futuræ vitæ reservantur.